

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ

OLAĞANDIŞI DURUMLARDA HIZLI DEĞERLENDİRME ve MÜDAHALE EKİBİ

MERKEZ, GÖLBAŞI, ÇELİKHAN (ADİYAMAN) DOĞANŞEHİR (MALATYA) HIZLI DEĞERLENDİRME RAPORU

23 ŞUBAT 2023

1. ETKİLENEN BÖLGENİN:

Coğrafi özellikleri:

Adıyaman ilinin kuzey kesimi dağlık ve engebeli, Güney kesimlerinde geniş ovalar vardır. Doğusunda Diyarbakır, kuzeyinde Malatya, batısında Kahramanmaraş, güneyinde Gaziantep ve Şanlıurfa illeri ile çevrilidir. İlin doğusunda Torosların güneydoğu uzantısı olan Malatya dağları, güneydoğusunda Atatürk Baraj Gölü yer alır. Doğusundan Fırat Nehri ile çevrilidir. İlin kuzey kesimi genel anlamda dağlık ve engebeli iken güney kesiminde geniş ovalar bulunur.

Tahmini büyüklük (kentin ne kadarı etkilenmiş):

Sosyoekonomik özellikler (göç alıyor mu, hakim ekonomik etkinlik, ...):

2. DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER

Etkilenen nüfus şu anda nerede?

Şehir merkezinde çeşitli tahminlere göre sadece 50-100 bin kişi kalmış. Şehir dışına (özellikle Adana, Mersin, yakın iller ve büyük şehirlere) çok fazla göç var. Köylere giden çok insan da var. İnsanlar daha çok korktukları için köylerde kalıyormuş (hayalet şehir oldu burası diyorlar). Ancak köylerde de yıkım olduğu için evlere giren çok yokmuş. Köyler için de çadır arıyorlar.

Gölbaşı'na büyük bir yıkım var. Toplam nüfus 52 bin, merkez nüfusu 32 bin. Resmi ölü sayısı 409. 545 kişi enkazdan canlı çıkarılmış. Çarşı içinde neredeyse sağlam bina yok. Demiryolu kullanılmaz hale gelmiş. Yolun altı büyük ölçüde hasarlı. Bu nedenle Gölbaşı nüfusu büyük çoğunluğu ilçe dışına göç etmiş durumda. Merkezde yaklaşık 5 bin kişi kalmış. Kalanların arasında göçmenlerin çok sayıda olduğu söyleniyor.

3. TEMEL GEREKSİNİMLER

Su - İçme suyu olarak sadece ambalajlı su kullanılıyor. Depolardaki su kullanma suyu olarak kullanılıyor. Pek çok çadır kent mutfağı ve aş evinde yemeklerde de ambalajlı su kullanıldığını gördük.

Evlerin önünde kurulan bazı çadırlar kullanma suyu olarak apartman veya evlerin bahçelerindeki kuyuların suyunu kullanıyormuş.

Gıda – Yeterli gıda akışı var, ancak dağıtımda sorunlar olduğunu söyleyen çadır kentler var. İstekler hemen gönderilmiyor.

Barınma

Merkezdeki halk sağlığı uzmanlarından aldığımız listeye göre şehir merkezinde 16 adet çadır kent diye nitelenen çadırlı geçici yerleşim alanı var. Ancak gün içinde ziyaret ettiğimiz bir çadır kent yetkili kendilerinin 32 nolu çadır kent olduğunu ve toplam çadır kent sayısının 36 olduğunu söyledi. Kimse tam olarak sayının kaç olduğunu bilmiyor. Çadır kent olmayan, herhangi bir altyapısı, suyu, tuvaleti olmayan, 2-3 çadırdan 50 çadıra kadar çok sayıda çadırın bir arada bulunduğu dağınık, gayri resmi geçici çadır yerleşim yerleri var. Bunlar genelde evlerin önündeki arsalarda, apartman bahçelerinde veya mahallelerdeki küçük park alanlarında bulunuyor. Bunların da bazılarını ziyaret ettik. Bu çadırları vatandaşlar AFAD'dan veya çadır dağıtan bir kurumdan alıp evlerinin karşısına veya yakınına kuruyor. Bazı küçük çadır öbeklerini de bazı kurumlar kurup gitmiş. Ama sadece çadırlar kurulmuş, pek bir hizmet ve altyapı yok. Bazıları toprak zemin üzerine hiçbir altyapı olmadan kurulup gidilmiş, kullanılmıyor. Merkezde bu tarzda birkaç yüz çadır var.

- **TPAO Konteyner Geçici Yerleşimi:** Şehirdeki tek düzenli konteyner yerleşimi TPAO Adıyaman Bölge Müdürlüğü bahçesinde. 40-50 tane konteyner kurulmuş ve hem personel hem de dışarıdan bazı aileler kalıyor. Sağlık hizmetleri özel hastanelerden biri tarafından veriliyor. Ayrıca kurumun işyeri hemşiresini gördük, o da sağlık hizmetleriyle ilgileniyor, bizi kendisi bilgilendirdi. Su, gıda vb. hizmetleri düzenli.

- **7 Nolu Çadır Kent (Eğriçayı Parkı):** 250 çadır var, 165'i dolu ve 645 kişi barınıyor. Çadırların bazıları iyi ama bazıları (özellikle İran Kızılayı amblemlili olanlar) yazlık çadır. Bunlarda soba da yok. Bazı park oturma çardakları kapatılıp çadıra dönüştürülmüş. Çadırlar toprak-çim zemine kurulmuş. Çadırların içinde palet vb. yükseklik yok. Bazı çadırlarda döşek ve battaniye yok. Bir STK destek veriyor ama yetersiz. Sağlık çadırı ve hekim yok. Yandaki atletizm pistindeki çadır kentindeki UMKE çadırlarından faydalanıyorlar. Tuvalet var, kanalizasyona bağlı. Banyo yok. Yemek dağıtımını sabit değil. Aş evleri gelip gidiyor. Bir UNHCR çadırı var ama boş.
- **Sümerevler Atletizm Pistindeki Çadır kent:** Çadır sayısını öğrenemedik, ama büyük ve organize bir çadır kent. Çadırlar toprak-çim zemine kurulmuş. Su ve yemek var. Yemekleri insanlar alıp çadırların önünde veya yemek dağıtılan yerin karşısında yerde yiyor, yemek yenecek özel alan yok. Çadırların içinde palet vb. yükseklik yok. UMKE çadırları var. 5 hekim, çok sayıda sağlıkçı var. Günde 400 hasta bakıyorlar, acil vaka az, olduğunda EAH'ye gönderiyorlar. Hekimler kendilerinin de kullandığı tuvaletlerin çok pis ve bakımsız olduğundan yakındı. Hijyen sorunu var. İran'ın kurduğu bir sahra hastanesi var. Röntgen cihazları da varmış.

- **5 Nolu Çadır Kenti (Eski Otogar):** 124 çadır var. Hepsi dolu. 750 kişi barınıyor. Çadırlar asfalt üzerine sık aralıklarla kurulmuş, altlarında döşek veya minderler var. Yükseklik yok. Elektrik yok, bağlamaya çalışıyorlar. Çadırlarda ısıtıcı, soba yok. Çadır aralarına açığa birkaç odun sobası kurulmuş. Su tankerle geliyor, depo var. Yemek sorunu yok. Yemekleri insanlar alıp çadırların önünde veya yemek dağıtılan yerin karşısında yerde yiyor, yemek yenecek özel alan yok. Ancak ambalajlı içme suyuna ihtiyaçları var. Özellikle yemek yapacak su eksikliği var. İstediklerini ama yeterli sıklıkta temin edilmediğini, depolar dolu bile olsa dağıtımın, lojistiğin sorunlu olduğunu söylüyorlar. Ayrıca çocuklar için vb. atıştırılacak yiyecek eksikliği var. Sadece üç öğün yemek yetmiyor,

insanlara atıştırılmalık lazım diyorlar. UMKE çadırı var, doktor var, psikososyal destek çadırı var.

- **1 Nolu Çadır kent (Yeni Otogar Yanı):** 492 çadırdaki 1470 kişi barınıyor. Göçmen aileler çok sayıda. Çadırlar düzenli kurulmuş, aralıklar çok geniş olmasa da iki sırada bir geniş sokak bırakılmış. Çadır sayısı artacak. Çadırlar torak üzerine kurulmuş, tabanına strafor seriliyor. Yükseklik yok. Çadırlarda odun sobası var. Elektrik yok, trafo bekliyorlar. Su deposu var, tankerle geliyor. Şebekeye başlamışlar ama henüz tazyik olmadığı için yetmiyormuş. Tuvalet için foseptik açılmış. UMKE çadırı var dün kurulmuş. Hemşireler ve doktor var. Çadırlarda tarama yapan gönüllü bir hekimle tanıştık. ÜSYE, kaşınıtı şikayetiyle gelen çocuk ve yaşlılar ağırlıkta.

- **32 Nolu Çadır kent (Cumhuriyet Mah. Müftülük Önü):** Trabzon Ortahisar Belediyesi tarafından kurulan çadırlar. 60 çadırdaki 450-500 kişi barınıyor. Çadırlarda odun sobası var. Zeminlerde yükseklik yok, strafor seriliyor. Tankerle gelen su var. İçme ve yemek yapmak için ambalajlı su kullanılıyor, ihtiyaç var. Yangın söndürme tüpü ihtiyacı var. Döşek ihtiyacı var. Şanlıurfa Tabip Odası'nın sağlık çadırı var. Rotasyonla gönüllü doktor geliyor.
- **3 Nolu Çadır kent (TPAO Adıyaman Bölge Md Karşısında Yeni Kuruluyor):** Henüz boş, sadece 7 çadırdaki kalanlar var. Henüz su ve elektrik yok. Birkaç açık tuvalet var, az miktarda su, itfaiye tankerleri getiriyor. 10. Komando Tugayı kuruyor. AFAD yetkilisi bilgi verdi. 350 askeri çadır. Her çadır 40-45 metrekare. Aralıklar nizami ama doğrudan toprak üzerine kuruluyor, altta branda var. Alan eğimli değil. Çadırlara soba kuruluyor.

- **Narlıkuyu Çadır Alanı:** İki kat brandadan oluşturulmuş 20-30 çadır. Tabanların 15 cm yüksekliğinde tahta paletler var. Su ve tuvaletler var. Yemek dağıtılıyor. Eğimli alan. Odun sobası ile ısıtıyor. Çadır aralıkları çok geniş değil.
- **13 Nolu Çadır kent (Adıyaman Üniversitesi Stadyumu):** Gördüğümüz en organize çadır kent. Çadır aralıkları geniş. Tahta paletler var. UMKE çadırında yeni gelmiş bir hekim vardı. Ayrıca gönüllü bir psikiyatristin hizmet verdiği psikososyal destek çadırı vardı. İlk kurulanlardan biriymiş ve daha çok kamu personelinin aileleri kalıyor.

- **6 Nolu Çadır kent (Adıyaman Su İşleri):** 500 kişinin barındığı (sayı 700'e çıkacak) bir konteyner kent. Birkaç çadır, birkaç konteyner ve iki dev çadır (fuar çadırı gibi) var. İçinde odalar olan, elektrikle ısıtılan bir yer. Sağlık çadırı ve bir hekim var. Şebekeden su bağlanmış, elektrik için trafo bekleniyor.

- Gölbaşı ilçesinde çadır kent yok. Okul bahçelerinde, parklarda, evlerin önünde kurulmuş çadırlar, çevrede aş evleri vb. var. (Çeşitli belediyelerin ekipleri çalışıyor. Tokat, Esenler.) Mobil tuvaletler var. Ama sağlıklı altyapısı olan bir çadır geçici yerleşimi yok. TOKİ binalarının yanına konteyner kent kuruluyor.

Harmanlı beldesi

Gölbaşı'nda en büyük yıkımın olduğu Harmanlı beldesi 10 kilometre uzaklıktadır. Fay hattının içinden geçtiği köyde büyük yıkım var. Nüfus köylerle birlikte 1600, merkez 1000. Belediye Başkanı ile görüştük. Belediye binası dahil 240 bina yıkılmış. Toplam ölü sayısı 60. Ölü hayvanların çıkarılması için tarım bakanlığı ekipleri gelmişti. Nüfusun %90'ı köyü terk etmiş, ancak mart başında bağlardaki işler için geri dönerler dendi. Kalanlar 1986 depreminden sonra kurulan deprem evlerinde kalıyormuş. ASM hasarlı, hekim yok.

Kalemkaş köyü

Gölbaşı ilçesine bağlı Harmanlı beldesi ve bağlı Kalemkaş köyünde çok sayıda yıkılan ev var. 18 ölüm var. Nüfusun çoğu ayrılmış, kalanlar yıkılan okulun ve eski sağlık ocağının bahçesinde kurulan çadırlarda yaşıyorlar. Ancak insanların önemli bölümü yakında geri dönecek ve çadırlarda kalacak. Sağlık taraması için gelen gezici ekipler oluyormuş.

Malatya Doğanşehir Erkenek köyü

Malatya'nın Doğanşehir ilçesine bağlı Erkenek mahallesinin (eski belde) muhtarından ve doktordan bilgi alındı. Kış nüfusu 4 bin. Çok sayıda yıkılan veya ağır hasarlı ev (600 civarında) var, en çok yeni yapılan evler yıkılmış. 64 kişi ölmüş. İnsanlar yol kenarındaki park alanlarında ve okul bahçelerinde kurulan çok sayıda çadırda barınıyor. Hava serin ve yerlerde kar vardı. Çadırlar genellikle toprak üzerine ve oldukça sık aralıklarla kurulmuş, ama zemine sonradan gelen tahta paletleri yerleştirmeye başlamışlardı. Ellerinde çok fazla battaniye olduğu için paletle çadır zemini arasında battaniye seriyorlar. Isınma çadırlara kurulan sobalarda yakılan fındık kabuğu, odun ve kömürle sağlanıyor. Suyu şebekeden gelen borularla oluşturdukları çeşmelerden doğrudan çadır alanlarına veriyorlar. Otomatik klorlamanın devam ettiği, düzenli klor ölçümü ve bakteriyolojik analiz yaptırdukları bilgisini verdiler. Kanalizasyona bağlanan mobil tuvaletler kurulmuş. Çadır alanında kurulan bir sağlık çadırında yakındaki başka bir köyden gelen aile hekimi görev yapıyor. Hastalar normal zamandan farklı değil herhangi bir ishali hastalık, uyuz vb. vakası yok. En çok ÜSYE geliyor. Ama havalar ısınca gastroenteritin artmasını bekleniyor. Hekim kendi evinde kalıyor, gidip geliyor. Kullanma suyunun yetersiz olduğu ve tuvalet hijyeninin kötü olduğu bilgisi verildi.

Malatya Doğanşehir Kurucaova

Kurucaova'da da yıkılan evler var, 45 kişi ölmüş. Ancak köyde çok az insan kalmış. Büyük bir çadır yerleşimi görmedik, dağınık çadırlar var.

Adıyaman Çelikhan İlçesi

İlçe merkezinde bir ev yıkılmış ve 1 kişi ölmüş. Ancak bağlı köylerde (Mutlu, Aksu, Recepköy, İncirli, Balıkburnu, Bistikan) çok yıkılan ev var ve ilçe toplamında 104 kişi ölmüş. Halen insanlar çoğunlukla evlerinin yakınına kurdukları çadırlarda barınıyor, birkaç da toplu çadır alanı var. Çelikhan Devlet Hastanesi ağır hasarlı, kullanılamıyor. ASM ve TSM binası sağlam, devlet hastanesi ekibi bu binanın bahçesine kurulan çadırda hizmet veriyor. Hastanede 20 doktor var, cerrahi bölümler yok. Şu anda 48 saatlik bloklar halinde üç doktor çalışıyor. Görüşülen hekimlerin birinin evi ağır hasarlı, diğerlerinin evleri hafif hasarlıydı. Başka ilçelerdeki evlerine gidip geliyorlar. Vakalar normal zamandan farklı değil. Çelikhan ilçesine bağlı Pınarbaşı beldesindeki ASM de sağlam. Karşısındaki lise bahçesinde çadır kent var.

4. SAĞLIK HİZMETLERİ

Adıyaman Sağlık Bakanlığı Eğitim Araştırma Hastanesi

Bu hastane şu anda Adıyaman'da 2. ve 3. basamak tedavi edici hekimlik hizmetlerini veren tek hastane. Bu hastaneler iki ayrı hastane gibi görünse de bir binada Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları, diğerinde (400 yataklı) diğer branşlar bulunan, Tıp Fakültesi'ndeki akademik kadro ve asistanlarla Sağlık Bakanlığı'na bağlı uzman hekimlerin birlikte çalıştığı (afiliye) tek bir hastane durumunda. Kadın Doğum ve Çocuk binası hasarlı ve girilemiyor, bahçesindeki 20

yataklı bir sahra hastanesinde hizmet veriliyor. Ana bina olan 400 yataklı hastanenin acil servisi çalışıyor ve iki katı ile bazı poliklinikler yavaş yavaş çalışmaya başlamış. Öğrenciler Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne (Erzurum) devam edecek. Asistanlar için belirsizlik var. Valilik tarafından tam mesaiye başlanması bildirilmiş. Hastanenin iki kısmındaki üniversite ve Sağlık Bakanlığı'na bağlı toplam hekim sayısı (asistanlar, uzmanlar ve öğretim üyeleri) 300 civarında. Depremde 3 hekim vefat etmiş. Geçici görevlendirmeye il dışından gelen hekimler de var, ancak diğer depremzede hekimlerin idari izinleri 20 Şubat'ta bitmiş ve göreve dönmeye başlamışlar. Bir kısmı da ilk günden beri acil vakaları tedavi etmişler. Akut dönemde hekimler fedakarca çalışmışlar, ancak acil durumun geçmekte olduğu dönemde ciddi bir gelecek kaygısı ve belirsizliğin yarattığı stres yaşıyorlar.

Adıyaman Üniversitesi Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi otoparkındaki sahra hastanesi

Gölbaşı merkezde 3 ASM varmış. 1 No'luda 6, 2 No'luda 5, 3 No'lu da 2 hekim var. 1 NOLU ASM'deki aile hekimini ASM binasında yatıp kalkıyor. 1 ve 2'de birer hekim duracak şekilde sıraya koymuşlar. Günlük poliklinik sayısı 25'e düşmüş. Bu sayı normalden çok az (onda bir). Çünkü halkın büyük kısmı şehri terk etmiş. Ayrıca Balkar, Belören ve Harmanlı beldelerinde birer ASM varmış. Belören'de 2, diğerlerinde birer aile hekimi var.

Gölbaşı Devlet Hastanesi'nin sadece Acil binası çalışıyor. Günde 200 hasta geliyor. Görevlendirmeye gelen 8 hekim var. Kendi çalışanları haftaya çalışmaya başlayacak. Hastanenin arkasında çalışanlar için konteynerler kuruluyor.

<u>Sağlık Kurumu</u>	<u>Hasar Durumu</u>	<u>İşlevi</u>
<u>Adıyaman EAH</u>	Hasarlı fakat kullanılıyor	Çocuk acil, yetişkin acil, yoğun bakım ve travma servisi aktif faaliyet sürdürüyor. Acil ameliyatlar yapılıyor. Sevk koordinasyon sistemi çevre illere transferi sağlıyor. Bazı poliklinik hizmetleri açıldı. İki servis katı kısmen açıldı. Günlük hasta sayısı normalde 1500 iken şu an 700

		civarında. Normal zamandaki gibi vakalar geliyor.
<u>Adıyaman Üniversitesi Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi</u>	Ağır hasarlı kullanılmıyor. Hastane otoparkına kurulan sahra hastanesinde hizmet veriyor.	Poliklinik yapılıyor, doğumhane olarak çalışıyor (10 doğum olmuş), bir kez de sezaryen yapılmış, ancak diğer ameliyatlara yapılamıyor, yeterli sterilizasyon yok. Elektif ameliyatlara il dışına sevk ediliyor. İlk günden bu yana 3500-400 arası hasta bakılmış. Şu an günde 400 hasta bakılıyor. Daha çok gebe ve çocuklar, ancak gelen diğer hastalara da bakılıyor. Görevlendirmeye gelen 2 kadın doğum, 2 çocuk uzmanı görev yapıyor. Hastanenin doktorları da 20 Şubat'tan itibaren çalışmaya başladı.
<u>Eğriçayı Sahra Hastanesi (İran)</u>	3 revir çadırı, X-Ray	Poliklinik hizmeti veriliyor.
<u>Gözde Hastanesi Yanındaki Sahra Hastanesi</u>	Bir revir	Poliklinik hizmeti veriliyor. Çocuk Psikiyatrisi polikliniği açıldı. Aşılama hizmeti veriliyor.
<u>Besni Devlet Hastanesi</u>	Hasarlı ama kullanılıyor.	Başhekimlik binası hasardan dolayı kullanılmıyor. Acil servis, yatak servisi depremin ilk gününden beri aktif kullanılıyor. Ameliyatlara başlandı. Poliklinikler açık ve hizmet vermekte.
<u>Besni ASM</u>	4 nolu ASM hasarlı. 1 nolu ASM hasarsız.	Merkezde sadece 3 ASM, köylerde 9 ASM hizmet veriyor.
<u>Gölbaşı Sahra Hastanesi (Fransa)</u>	2 ameliyathane, YBU, doğumhane, X-Ray, USG	Depremin 8. günü kurulmuş, poliklinik hizmeti veriliyor.
<u>Gölbaşı Devlet Hastanesi</u>	Hasarlı ancak kısmen kullanılıyor	Acil binası açılmış, sadece acil vakalar ve poliklinik hizmeti veriliyor. Günde 200 hasta geliyor.
<u>Gölbaşı Merkez ASM'ler</u>	3 ASM var, kullanılıyor.	1 No'lu ASM'de bina sağlam. Nüfus azaldığı için hasta sayısı onda bir düşmüş.
<u>Adıyaman İl Sağlık Müdürlüğü</u>	Hafif hasarlı	Görevlendirmelerle bir koordinasyon sağlanmış. Elektrik ve su sorunları çözüldü. 1. Basamakla ilgili planlamalar yapılıyor.

<u>Besni İlçe Sağlık Müdürlüğü</u>	Hasarlı kullanılmıyor	5-6 metre içeri çökme yaşanmış. Herhangi bir faaliyet yok.
<u>Adıyaman merkez ASM'ler</u>	20 tanesi kullanılabilir durumda gerisi hasarlı	5 ASM faaliyet gösteriyor. Birçok sağlık çalışanı vefat ettiği için bina sağlam bile olsa hizmet vermekte zorlanıyor.
<u>Adıyaman dış fakültesi</u>	Hasarlı değil	Bilinmiyor
<u>Ağız Dış Sağlığı Merkezi</u>	Hasarlı değil	Hizmet vermeye başladı.
<u>Celikhan Devlet Hastanesi</u>	Hasarlı, kullanılmıyor. ASM/TSM binasının bahçesinde kurulan çadırda hizmet veriyor.	Her gün 3 hekim olacak şekilde dönüşümlü poliklinik hizmeti veriliyor. Vakalar normal zamandan farklı değil.
<u>Celikhan Sahra Hastanesi (Malezya)</u>	3 revir	Depremin 5. günü kurulmuş. 30 hekim var, günde 150 hastaya poliklinik hizmeti veriliyor.

Sağlık Çalışanları

Gönüllü Sağlık Hizmetleri

Sağlık hizmetleri nerede/nasıl sunuluyor? (ziyaret edilen sağlık kurumu sayısı:.... ..)

<i>Sağlık çalışanları</i>	<i>Sayı (görev başında olan)</i>	<i>Yeterli mi? Yetersizse (E –H)</i>
Hekim	400 EAH 8 Gölbaşı	H
Hemşire		H
Ebe		H
Sağlık memuru		H

	Çevre sağlığı teknisyeni		H
	Diğer (eczacı)		H
	<i>Hizmetler⁵</i>		
	Su klorlaması	Klorlama var. Süper klorlama yapılmıyor.	H
	Bağışıklama (öz. Kızamık)		H
	Sağlık kurumlarında doğum yaptırılabilir mi?	Evet	H
	Acil sağlık hizmetleri (Hastane öncesi: 112, triyaj alanları vb.)	Veriliyor	E
	Acil sağlık hizmetleri (hastane)	Veriliyor	H
	Acil ameliyatlara yapılıyormu?	Adıyaman EAH de yapılıyor. Besni'de yapılmaya başlandı. Gölbaşı'nda başlamış.	H
Ambulan s	Yerel		E
	Dışarıdan (ilçeden)		E
	<i>Ulaşılabilen – işlevsel sağlık kurumları</i>	4 sahra hastanesi 3 devlet hastanesi	H
B	ASM	Toplam 22 ASM	H:17 nolu yıkılmış. ikisi hasarlı konteyner gerekiyor
	Özel	Yok	H
	Diğer		H
	Kan bankası	Aktif	E
Yataklı tedavi	Kamu – Hastane	Adıyaman EAH Besni hastanesi	H
	Özel – Hastane	İki de özel hastane var,	H

		ancak biri yıkılmış, diğeri kısmi olarak çalışıyor	
	Diyaliz merkezi	Yok	H
	Hastanelerin acil servisleri	Adıyaman EAH Besni Acil Servis	H
	Eczane	Adıyaman merkez: 3 Besni: 2 Gölbaşı: 2	E

Hizmetler

Su klorlaması: Adıyaman merkezdeki su depoları var. Buralarda kullanılan otomatik klorlama cihazları çalışıyor, ama tam sağlıklı olmadığı için her gün depoların çıkışında klor ölçümü yapıp 0,3-0,7 ppm arasında tutmak üzere klorluyorlar. Süper klorlama yapılmıyor.

Bağışıklama:

Sağlık kurumlarında doğum yaptırılabilir mi?

Adıyaman Üniversitesi Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi ve Gölbaşı Sahra Hastanesi (Fransa) doğumhaneleri mevcut ve doğum yaptırılabilir.

Acil sağlık hizmetleri (Hastane öncesi)

Veriliyor

Acil ameliyatlar yapılabilir mi?

Adıyaman EAH'da poliklinik hizmetleriyle birlikte acil ameliyatlar yapılıyor. Elektif cerrahi vakalar alınmıyor.

Besni Devlet Hastanesinde ameliyatlar yapılmaya başlandı.

Ulaşılabilen /İşlevsel sağlık kurumları

4 devlet hastanesi

4 Sahra hastanesi

Hastanelerin acil servisleri:

Hastane acil servisleri çalışıyor.

Hastalar nereye sevk ediliyor?

Elektif ameliyatlar diğer illere sevk ediliyor.

5. SAĞLIK ÇALIŞANLARININ GEREKSİNİMLERİ

Adıyaman Sağlık Bakanlığı Eğitim Araştırma Hastanesi ve Adıyaman Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi olarak hizmet veren hastanenin iki binasını (400 yataklı EAH ve Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi) ziyareti sonucunda görev yapan yaklaşık 10 uzman ve asistan hekimle bire bir görüşüldü. Hastanelerin işleyişi ve hekimlerin çalışma koşulları ve özlük hakları ile ilgili tespitler aşağıda sıralanmıştır.

- **Barınma:** 2-3 kişi hariç bütün hekimlerin evleri yıkılmış ya da hasarlı. Hekimlerin çoğu kalıcı bir barınma yerleri olmadığını, her gün başka bir yerde kaldıklarını, bazıları çadır kentlerde, bazıları konteynerlerde, bazıları da hastane servislerinde kaldıklarını, hatta başka şehirde kalıp, gidip gelenler olduğunu söylediler. (Depremden nispeten az etkilenen, binalarda kalınabilen en yakın ilçe olan Kahta'da tutacak ev vb. kalmamış.) Çadır veya konteyner imkanı verilse bile buralarda uzun süre yaşamının sürdürülebilir olmadığını, fiziksel imkanların kötü, tuvaletlerin ve hijyen şartlarının çok kötü olduğunu, giysilerini değiştiremediklerini ve günlerdir banyo yapamadıklarını söylüyorlar. Bu şartlarda uzun süre yaşayıp görev yapmalarını beklemenin kabul edilebilir olmadığını belirtiyorlar.
- **Depremde olma kriteri:** Kriterlere (evinin yıkılmış olması, enkazdan yaralı çıkmak, birinci derecede yakınının depremde ölmüş olması gibi) uymayan hekimler Adıyaman'da görevli olsalar ve evleri hasarlı olsa bile depremde olarak kabul edilmiyor. Bu koşullarda görev yapmaya çalışan herkesin depremde sayılması gerektiğini söylüyorlar.
- **Aile ve çocuklar:** Çoğu hekim depremde birkaç gün sonra aile ve çocuklarını şehir dışındaki akrabalarına bırakmışlar ve geri dönmüşler. Her iki eşin hekim ve kamu çalışanı olduğu durumda çocukları akrabalarına bırakıp dönmüşler, ancak bunun sürdürülebilir bir durum olmadığını söylüyorlar. Okul çağındaki çocukların devam edeceği bir okul olmadığı, çocuklara uygun barınma imkanı sağlanamayacağı ("çocuklarla konteynerde kalınmaz") ve küçük çocukların bakımıyla ilgili sorunlar (bakıcı gibi) ve güvenlik sorunları nedeniyle çocukların önümüzdeki dönemde Adıyaman'a dönmelerinin pek mümkün olmadığını anlatıyorlar.
- **PTS:** Bütün hekimler depremi yaşamış. Enkazdan çıkanlar var. Arkadaşları ölmüş. Bazılarının ailelerinde kayıplar var. Çoğu hekim deprem sonrası acil hizmetlerde çalışmış. Önemli bir yıpranma ve stres yükü var.
- **Eğitim:** Hastanenin önümüzdeki aylarda da tam kapasite hizmet vermesi mümkün görünmediği için uzmanlık eğitimi alan asistanlar eğitimlerinin yetersiz kaldığını söylüyorlar.
- **İlgisizlik:** Bundan sonra ne olacağına dair görüşlerinin alınmadığını söylediler.
- **Gelecek kaygısı:** Özellikle Adıyamanlı olmayan, uzmanlık eğitimi veya mecburi hizmet için gelmiş ve/veya kalmış hekimler, burayı çok sevseler de artık kendilerini Adıyaman'a bağlayan hiçbir şey kalmadığını, burada bir gelecek görmediklerini söylüyorlar. Burada zorunlu oldukları için kalmaya devam ediyorlar. Sorunları çözülmezse istifaların gündeme gelebileceğini söylüyorlar.

6. ALTYAPI:

Su şebekesi: - Normalde Adıyaman Belediyesi'nin şehrin kuzeyinde iki su deposu varmış. Ancak şehir şebekesine kuzeydeki birkaç mahalle dışında su verilmiyormuş, hem binalarda kalan olmadığı için hem de borularda kırıklar olabileceği için. Bu nedenle çadırılı geçici yerleşim yerlerine tankerlerle bu depolardan, su istendikçe gönderiliyormuş. Tankerlere konan suda da klor ölçümü yaptıklarını ancak çadırların olduğu yerlerdeki depolarda artık ölçüm yapılmadığını söylediler.

Gölbaşı'nda su şebekeye 21 şubatta verilecekmış.

Elektrik:

Gölbaşı'nda elektrik var, doğal gaz yok. Isınma elektrikle. Çadırlarda odun sobaları varmış.

İnternet ve şebeke:

Kanalizasyon: İşlevsel Yetersiz..... Yok

Çadırlarda yaşayanlar ya evlerinde girip çıkıyorlar, ya da yakındaki bir tekil tuvaletten vb. ve çevredeki aş evlerinden yararlanıyorlar.

Atıkların toplanması ve yok edimi Uygun Uygun değil

Adıyaman Belediyesi pek çalışmıyor. Çeşitli illerden gelen belediyeler destek veriyor çöp toplama vb. için. Çöplerin bir kısmını yaktıyorlar. Geri dönüşüm ve depolama alanı çalışmıyor.

Güvenlik:

Ulaşım olanakları (Bölgeye, bölge içi)

7. GEREKSİNİMLER / YARDIMLAR

- Çadır ve çadır kent sayısı hızla artıyor. Ancak ihtiyaç tespiti yapılarak mı çadırlar kuruluyor belli değil. Bu kadar çok çadır kurulduğunda il dışına göç edenler geri döner mi? Bazı çadır kentlerde altyapı yetersizliğine de bağlı olarak çadırların bir kısmı boştu. Evlerinin yakınında ayrılmayan insan çok. Konteyner kentlerin daha hızlı kurulması gerekiyor.
- Çadırların çoğu sert zemin üzerine değil toprak veya çim zemin üzerine kurulmuş ve hemen hiçbiri yerden yüksek değil. Bazı yerlerde tahta palet yığınları gördük, ama palet kullanılan çadır çok az. Bazılarında strafor var, çoğu direkt toprak üzerine branda ve veya döşek. Şu anda büyük bir sorun yaşanmasa da ciddi bir yağmur yağarsa çadır kentlerin çoğunun çamur içinde kalması, hayatın zorlaşması ve, hijyen koşullarının iyice bozulması tehlikesi var.
- Kömür yakılan bir çadır gözlenmedi, ya hiç ısınma yok ya da odun sobası yakılıyor. Gölbaşı Devlet Hastanesi'ne ve Çelikhan'daki Sahra Hastanesi'ne gelen gelen karbon monoksit zehirlenmesi vakalarından söz edildi.
- Kurallara büyük ölçüde uygun bir çadır kent neredeyse yok. Öncelik çadır bulup kurmaya verilmiş. Düzenli çadır kentlere ihtiyaç var.

8. ÖNCELİKLİ SORUNLAR VE YAPILMASI GEREKENLER

- Ambalajlı su ve aş evlerinden yemek dağıtımını en iyi organize edilmiş iş sayılabilir. Suyla bulaşan hastalık sorunu duymadık. Astım krizi, ÜSYE ve kaşıntı en çok söylenen hastalıklar. Uyuz vakası duymadık. Herhangi bir salgın, bulaşıcı hastalığa rastlanmadı.
- Sağlık hizmeti olmayan büyük çadır kentler var.
- UMKE çadırlarında ve çalışır durumdaki hastanelerde görev yapan sağlık personelinin daha iyi koşullara ihtiyacı var. Özellikle barınma, hijyen, tuvalet, banyo koşulları çoğunlukla kötü veya yetersiz.
- Bazı çadır kentlerde (ESKİ OTOGAR, 32 NOLU) ambalajlı su ihtiyacı var.
- ESKİ OTOGAR çadır kentinde gıda ihtiyacı var.
- Genel olarak yeterli döşek yok. Özellikle 32 NOLU çadır kentte döşek ihtiyacı var.
- Bütün çadır yerleşimlerinde temiz tuvalet, yeterli sayıda ve temiz banyo ve çamaşırhane ihtiyacı var.
- Adıyaman ve Gölbaşı merkezlerde kalan nüfus ve ihtiyaç saptaması sorunu sürüyor. Genel bir sayım ve tespit yapılması iyi olur.
- Sağlık Bakanlığı'nın diğer illerden hekim ve sağlık personeli görevlendirmeleri düzene girmeye başlamış. Sağlık çalışanlarının kalacak yerle ve temizlikle ilgili sorunlar olsa da tedavi edici hekimlik hizmeti veriliyor. Ayrıca ayrı bir ekip tarafından halk sağlığı hizmeti (aşılama taramaları vb.) başlamış. Köylere periyodik olarak (haftada 1 veya 2) gezici sağlık hizmeti göndermekte fayda var. Ayrıca özel ihtiyaçlara dair taramalar yapılabilir.
- Fransız Sahra Hastanesi'nin 8. gün hizmete başlaması nedeniyle bu kadar donanımlı bir hastanenin kapasitesi ve uzmanları yeterince kullanılamıyor. Hastanede herhangi majör bir müdahale yapılmadığı aktarıldı. Daha erken çalışmaya başlayabilseydi hem travma cerrahisi uzmanlığından hem de yatak kapasitesinden yararlanılabildi.